

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Факультет економіки та управління
Кафедра економіки та безпеки бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з науково-педагогічної роботи ХТЕІ КНТЕУ

 А. В. Катаєв

« 31 » 08 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна теорія

(повна назва навчальної дисципліни)

для підготовки
студентів освітнього
ступеня

бакалавр
(бакалавр чи магістр)

року набору

2018

галузі знань

07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр і найменування спеціальності)

спеціалізації

Державні фінанси
(найменування спеціалізації)

Харків, 2018 рік

Розробники Пронкіна Лора Іллівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

професор кафедри економіки та безпеки бізнесу
(посада повністю)

кандидат економічних наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання повністю)

Гавриш Ольга Миколаївна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

доцент кафедри економіки та безпеки бізнесу
(посада повністю)

кандидат економічних наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання повністю)

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
економіки та безпеки бізнесу

(назва кафедри)

протокол № 1 від 31.08.2018 р.

Зав. кафедри

(підпис)

Н. В.Якименко-Терещенко
(ініціали та прізвище)

Програму розглянуто та схвалено на засіданні методичної комісії факультету
економіки та управління

(назва факультету)

протокол № 1 від 31.08.2018 р.

Голова методичної комісії

(підпис)

О. м. Гавриш
(ініціали та прізвище)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання навчальної дисципліни є набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки сучасного економічного мислення та економічної культури, адекватних умов життя країни у ринкових відносинах, а також навчання базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є соціально-економічні відносини між людьми в процесі виробництва, обміну, розподілу і споживання різноманітних товарів і послуг.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Економічна теорія» вихідна, вона є базовою дисципліною, тому знання, що студенти отримують при вивченні курсу, є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Економіка і фінанси», «Економічний аналіз», «Менеджмент», а також при проходженні практик, написанні курсових робіт.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до навчання та застосування набутих знань та навичок на практиці.

ЗК 2. Здатність до аналізу та синтезу на основі фактичних спостережень та фундаментальних знань.

ЗК 3. Здатність здійснювати комунікаційну діяльність працювати у колективі та команді.

ЗК 4. Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності.

ЗК 5. Здатність до оцінки та аналізу соціально- економічних процесів і явищ на глобальному, макро-, мезо- і макрорівнях.

ЗК 6. Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості;

фахових компетентностей:

ФК 1. Розуміння економічної сутності фінансів, структур фінансової системи країни;

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Уміння простежувати еволюцію фінансів на різних етапах економічного розвитку України.

ПРН 16. Уміння здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації для обґрунтування рішень у професійній діяльності.

ПРН 17. Здатність виконувати професійні функції як самостійно, так і в групі.

ПРН 18. Здатність демонструвати навички самостійної роботи, відкритість до нових знань.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії

Виникнення та етапи розвитку економічної теорії. Розвиток економічної думки в Україні. Предмет економічної теорії. Тлумачення предмета економічної теорії. різними школами. Предмет економіки. Мікроекономіка і макроекономіка як складові економічної теорії.

Категорії, закони і принципи в економічній теорії. Система економічних законів. Позитивна і нормативна економіка. Методи економічної теорії. Загальні методи наукового пізнання та їх використання при дослідженні соціально-економічних процесів.

Функції економічної теорії. Економічна теорія і економічна політика. Місце економічної теорії в системі економічних наук.

Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці
Чинники виробництва та їх джерела. Виробництво і межа виробничих можливостей. Обмеженість і платність ресурсів. Продуктивні сили суспільства. Суспільний продукт.

Продукт як економічне благо. Матеріальні блага і послуги. Засоби виробництва і предмети споживання. Структура і форми суспільного продукту. Структура продуктивних сил.

Суспільний поділ праці. Матеріальне і нематеріальне виробництво. Галузі виробництва. Підприємства. Домогосподарства. Розвиток продуктивних сил. Критерії розвитку продуктивних сил. Продуктивність праці та її показники.

Тема 3. Економічні потреби людини та інтереси

Рушійні сили економічного розвитку. Економічні потреби суспільства, їх суть і класифікація. Закон зростання потреб. Механізм дії закону зростання потреб.

Корисність продукту та її види. Гранична корисність і її сутність. Закон спадної граничної корисності. Основоположники теорії граничної корисності. Економічні потреби та економічні інтереси. Взаємозв'язок виробництва і споживання. Економічні суперечності як джерело соціально-економічного прогресу.

Тема 4. Економічна система та закони її розвитку. Власність: сутність, форми та еволюція в ринковій економіці

Зміст економічних відносин та їх суб'єкти. Місце економічних відносин в системі суспільних відносин.

Економіка як система. Закон відповідності економічних відносин характеру і рівню розвитку продуктивних сил. Власність як основа економічного ладу суспільства. Типи, види і форми власності на чинники виробництва. Власність на засоби виробництва і її вплив на характер праці. Власність на предмети споживання. Юридична форма власності.

Економічний устрій суспільства та його основні сучасні моделі. Економічна система: сутність, цілі та основні структурні елементи. Типи економічних систем: традиційна, ринкова, командно-адміністративна, змішана.

Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші
Товарна форма організації виробництва. Причини та умови виникнення товарного виробництва, його суть та основні ознаки. Суб'єкти і об'єкти товарних відносин в сучасних умовах.

Товар як економічна категорія. Основні властивості товару. Теорії вартості товару: трудова, суб'єктивно-психологічна, неокласична. Гроші. Виникнення і розвиток грошових відносин. Суть та функції грошей. Альтернативні теорії грошей.

Грошовий обіг та його закони. Гроші і ціна. Сталість грошового обігу. Грошові реформи. Закон вартості, його функції та його роль у товарному виробництві.

Тема 6. Капітал: процес нагромадження і виробництва. Наймана праця і заробітна плата

Первісне нагромадження капіталу. Особливості нагромадження капіталу в Україні. Перетворення грошей у капітал. Загальна формула руху капіталу.

Капітал як економічна категорія. Альтернативні теорії капіталу. Капітал і праця. Трудові відносини: сутність і структура. Наймана праця. Вартість робочої сили: дискусійні аспекти.

Винагорода за працю. Заробітна плата як витрати підприємця і дохід працівника. Сутність, форми системи заробітної плати. Теорії заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата. Продукт праці та заробітна плата. Мінімальна заробітна плата та її критерії.

Тема 7. Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і монополія
Інституціональні основи ринкової економіки. Ринкові відносини, їх суб'єкти і об'єкти. Визначення ринку: альтернативні теорії. Функції ринку. Умови формування і розвитку ринку.

Попит і пропозиція. Ринкова рівновага. Ринкова ціна: механізм формування і функції.

Конкуренція та її суть. Функції та форми конкуренції. Конкуренція і монополія. Досконала і недосконала конкуренція. Конкуренція і моделі ринків. Особливості ринкових відносин в Україні.

Тема 8. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток

Підприємство як суб'єкт ринкової економіки. Форми і види підприємств. Кругообіг капіталу і його стадії. Функціональні форми капіталу. Обороти капіталу підприємства. Основний та оборотний капітал. Зношення основного капіталу. Амортизація.

Суть підприємництва і умови його існування. Види та функції підприємництва. Валовий дохід, його суть та структура. Підприємницький дохід. Значення прибутку в розвитку підприємництва. Роль підприємства і підприємництва в ринковій економіці.

Тема 9. Галузеві особливості виробництва функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента

Аграрне виробництво – особлива сфера вкладання капіталу і праці. Агропромисловий комплекс. Рентні відносини. Земельна рента та її форми. Ринок земельних ресурсів в Україні і ціна землі. Державна підтримка сільського господарства.

Сфера обігу та її місце в економічній системі. Капітал у сфері торгівлі. Ринок засобів виробництва. Товарні біржі. Оптові ціни. Торговельний прибуток. Підприємництво в кредитно-банківській сфері. Банки, їх роль і функції. Центральні банки. Комерційні банки. Фінансово-кредитні організації.

Суть кредиту, його необхідність та форми. Відсоток і ставка відсотку. Функції відсотку. Джерела банківського прибутку. Фінанси, їх необхідність і суть. Функції фінансів. Місце кредитно-грошових і фінансових відносин у системі економічних відносин.

Тема 10. Суспільне відтворення. Основні макроекономічні показники

Суть і види економічного відтворення. Суспільний продукт і його форми. Методи обчислення суспільного продукту.

Валовий внутрішній продукт, його суть і відтворювальна структура. Чистий внутрішній продукт і національний дохід. Концепції національного доходу. Продуктивність суспільної праці та її роль у відтворювальному процесі.

Тіньовий сектор в економічному відтворенні. Масштаби, структура та особливості тіньової економіки в Україні.

Національне багатство і його структура. Природне багатство. Проблеми розширеного відтворення багатства і шляхи розв'язання екологічних проблем.

Тема 11. Розподіл доходів в ринковій економіці

Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин. Сектор домогосподарств. Двоїста роль домогосподарств в економіці. Домогосподарства як постачальники ресурсів. Місце домогосподарства в кругообігу продуктів, ресурсів і доходів.

Доходи домогосподарства. Витрати домогосподарства. Розподіл доходів на особисте споживання і заощадження. Витрати на споживання. Інвестиційна поведінка домогосподарств.

Тема 12. Економічний розвиток. Макроекономічна нестабільність

Економічне зростання та економічний розвиток. Нагромадження й інвестиції та їх роль в економічному зростанні.

Сучасні моделі економічного розвитку: «Модель сталого економічного розвитку», «Еколого-економічна модель розвитку», «Модель наздоганяючого розвитку», їх характеристика.

Економічні цикли та економічні кризи. Особливості і проблеми економічного зростання та розвитку в Україні. Зайнятість: суть і форми. Теорії зайнятості. Повна зайнятість, виробничий потенціал і ефективність виробництва.

Види і форми безробіття. Проблеми повної зайнятості в умовах ринкової економіки. Державне регулювання зайнятості та його методи. Проблеми зайнятості та відтворення робочої сили в Україні.

Тема 13. Господарський механізм. Роль держави в регулюванні ринкової економіки

Господарський механізм, його суть та елементи. Ринковий механізм регулювання. Господарський механізм в умовах сучасної змішаної економіки. Економічна політика і правові нормативи як складові господарського механізму.

Основні показники ефективності господарського механізму. Держава як суб'єкт економічних відносин. Державний сектор в економіці. Держава як товаровиробник. Підприємництво в державному секторі.

Суспільні блага і послуги та їх значення в піднесенні добробуту членів суспільства. Економічні функції держави. Розподіл ресурсів і суспільних благ. Шляхи удосконалення економічних функцій держави в Україні.

Тема 14. Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин

Світове господарство: його суть та структура. Міжнародний поділ праці і спеціалізація. Міжнародні економічні відносини. Транснаціональні корпорації та їх роль.

Міжнародна економічна інтеграція. Головні інтеграційні угруповання світу. Світогосподарські зв'язки та їх форми. Міжнародна торгівля та її економічні основи. Міжнародні товарні ринки. Протекціонізм і вільна торгівля. Сутність і форми міжнародного руху капіталів, його масштаби, динаміка та географія. Прямі та портфельні інвестиції. Міжнародні кредити.

Міжнародні валютно-фінансові відносини. Міжнародні валютно-фінансові організації. Міжнародна міграція робочої сили. Інші форми міжнародних економічних відносин. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 15. Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України

Причини виникнення та суть глобальних проблем. Економічне зростання та глобальні проблеми. Основні глобальні проблеми сучасності. Класифікація глобальних проблем.

Роззброєння та його роль у вирішенні глобальних проблем. Екологічна криза та форми її прояву. Паливно-енергетична та сировинна проблеми. Проблеми економічної відсталості окремих країн. Міжнародне співробітництво в розв'язанні глобальних проблем та розвитку світового господарства.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																										
	денна форма												заочна форма														
	повна						скорочена						повна						скорочена								
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі							
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС			
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	6	2	2			2										19	2					17					
Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. продукт і характер праці	11	2	2			7										9						9					
Тема 3. Економічні потреби людини та інтереси	8	2	2			4										9						9					
Тема 4. Економічна система та закони її розвитку .власність: сутність, форми та еволюція в ринковій економіці	15	4	4			7										11	2					9					
Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. товар і гроші	11	2	2			7										16	2					14					
Тема 6. Капітал: процес нагромадження і виробництва. наймана праця і заробітна плата	11	2	2			7										12	2					10					
Тема 7. Ринок, його суть і функції. моделі ринку. конкуренція і монополія	15	4	4			7										19	2					17					
Тема 8. Підприємство як товаровиробник. валовий дохід і прибуток	11	2	2			7										9						9					
Тема 9. Галузеві особливості виробництва функціонування капіталу. форми прибутку, процент і рента	15	4	4			7										9						9					

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Тема дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	Предмет і метод економічної теорії	2			
Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці	Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці	2		2	
Тема 3. Економічні потреби людини та інтереси	Економічні потреби людини та інтереси	2			
Тема 4. Економічна система та закони її розвитку. Власність: сутність, форми та еволюція в ринковій економіці	Економічна система та закони її розвитку. Власність: сутність, форми та еволюція в ринковій економіці	4			
Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші	Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші	2			
Тема 6. Капітал: процес нагромадження і виробництва. Наймана праця і заробітна плата	Капітал: процес нагромадження і виробництва. Наймана праця і заробітна плата	2			
Тема 7. Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і монополія	Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і монополія	4		2	
Тема 8. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток	Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток	2			
Тема 9. Галузеві особливості виробництва функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента	Галузеві особливості виробництва функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента	4			
Тема 10. Суспільне відтворення. Основні макроекономічні показники	Суспільне відтворення. Основні макроекономічні показники	2			
Тема 11. Розподіл доходів в ринковій економіці	Розподіл доходів в ринковій економіці	2			

Тема дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 12. Економічний розвиток. Макроекономічна нестабільність	Економічний розвиток. Макроекономічна нестабільність	4		2	
Тема 13. Господарський механізм. Роль держави в регулюванні ринкової економіки	Господарський механізм. Роль держави в регулюванні ринкової економіки	2			
Тема 14. Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин	Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин	4			
Тема 15. Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України	Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України	4			
Усього		42		6	

Лекційний матеріал доступний у системі дистанційного навчання інституту: <http://edu.htei.org.ua/course/view.php?id=58>.

5.2. Теми семінарських занять

Тема дисципліни	Тема семінарського заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	Предмет і метод економічної теорії	2			
Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці	Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці	2			
Тема 3. Економічні потреби людини та інтереси	Економічні потреби людини та інтереси	2			
Тема 4. Економічна система та закони її розвитку. Власність: сутність, форми та еволюція в ринковій економіці	Економічна система та закони її розвитку. Власність: сутність, форми та еволюція в ринковій економіці	4		2	
Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші	Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші	2			
Тема 6. Капітал: процес нагромадження і	Капітал: процес нагромадження і	2		2	

Тема дисципліни	Тема семінарського заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
виробництва. Наймана праця і заробітна плата	виробництва. Наймана праця і заробітна плата				
Тема 7. Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і монополія	Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і монополія	4			
Тема 8. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток	Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток	2			
Тема 9. Галузеві особливості виробництва функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента	Галузеві особливості виробництва функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента	4			
Тема 10. Суспільне відтворення. Основні макроекономічні показники	Суспільне відтворення. Основні макроекономічні показники	2			
Тема 11. Розподіл доходів в ринковій економіці	Розподіл доходів в ринковій економіці	2			
Тема 12. Економічний розвиток. Макроекономічна нестабільність	Економічний розвиток. Макроекономічна нестабільність	4			
Тема 13. Господарський механізм. Роль держави в регулюванні ринкової економіки	Господарський механізм. Роль держави в регулюванні ринкової економіки	2		2	
Тема 14. Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин	Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин	4			
Тема 15. Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України	Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України	4			
Усього		42		6	

Завдання до семінарських занять наведено у системі дистанційного навчання інституту: <http://edu.htei.org.ua/mod/resource/view.php?id=58>.

8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 34)															Підсумковий контроль	Сума	
	усього	у тому числі за темами																
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14			Тема 15
2018/2019	60	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	100

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів денної форми навчання: тестування в дистанційній системі інституту; перевірка індивідуальних завдань; опитування (усне, письмове); обговорення реферативних повідомлень; письмова самостійна (контрольна) робота;
- для студентів заочної форми навчання: тестування в дистанційній системі інституту.

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання програми дисципліни і отримання оцінки за виконаний поточний контроль не менше 34 балів.

Підсумковий контроль:

- для студентів денної форми навчання: письмовий екзамен;
- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ОСНОВНА, ДОПОМІЖНА)

10.1. Основна література

1. Базилевич В. Д. Економічна теорія: Політекономія : підручник / В. Д. Базилевич. – 9-те вид. доп. – Київ : Знання, 2014. – 710 с.
2. Гавриш О. М. Політична економія : конспект лекцій / О. М. Гавриш. – Харків : ХТЕІ КНТЕУ, 2014. – 110 с.
3. Макконнелл К. Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика : у 2 т. /

К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю ; пер. с англ. – Москва : Республика, 1992. – Т. 1. – 400 с.

4. Макконнелл К. Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика : у 2 т. / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю ; пер. с англ. – Москва : Республика, 1992. – Т. 2. – 360 с.

10.2. Допоміжна література

5. Економічна теорія: Політекономія: практикум: навчальний посібник / за ред. В. Д. Базилевича. – 2-ге вид., Київ : Знання, 2013. – 494 с.

6. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / Дж. М. Кейнс ; пер. с англ. – Москва : Прогресс, 1978. – 494 с.

7. Мазараки А. А. Торговля: история, цивилизация, мораль : монография / А. А. Мазараки. – Київ : Книга, 2010. – 622 с.

8. Марченко О. С. Мікроекономіка : навчально-методичний посібник / О. С. Марченко, Л. І. Пронкіна. – Харків : ООО «СТОИН», 2010. – 109 с.

9. Словник сучасної економіки Макміллана ; пер. з англ. – 4-те вид – Київ : АртЕк, 2000. – 640 с.

10. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит. – Москва : Соцэкгиз, 1992. – 1056 с.

11. Тарасевич В. М. Економічна теорія. Макроекономіка : підручник / за ред. В. М. Тарасевича. – Київ : Знання, 2012. – 206 с.

12. Федоренко В. Г. Політична економія : підручник / В. Г. Федоренко. – 2-ге вид. – Київ : Алерта, 2015. – 487 с.

13. Економічна теорія : навчальний посібник / за ред. Л. С. Шевченко. – Харків : Право, 2016. – 268 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

14. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України № 2456-VI від 08.07.2010 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. – Станом на 27.08.2018. – Назва з екрана.

15. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Станом на 27.08.2018. – Назва з екрана.